

7

De pienterste mensch

50 minuten

KORTE OMSCHRIJVING WERKVORM

‘De pienterste mensch’ is een kennisquiz over de ontwikkeling van de parlementaire democratie in Nederland in het format van het bekende tv-programma ‘De slimste mens’. ‘De pienterste mensch’ heeft vier rondes: 3–6–9; open deur; puzzel; galerij.

LEERDOELEN

- De leerlingen herhalen op speelse wijzen de kennis die ze hebben opgedaan over het thema parlementaire democratie.
- De leerlingen worden uitgedaagd om verbanden te herkennen.

DUUR

50 minuten

BENODIGDHEDEN

- PowerPointvoorstelling; deze vindt u door op www.prodemos.nl/lesmateriaal te zoeken op de naam van de werkvorm.
- Stopwatch of telefoon met stopwatchfunctie.

BRONNEN

Het tv-programma ‘De slimste mens’ van de NCRV (https://nl.wikipedia.org/wiki/De_Slimste_Mens).

VERSCHILLEN MET HET TELEVISIEPROGRAMMA

De quizvragen hebben dezelfde vorm als de rondes in het televisieprogramma. Er zijn wel een aantal wijzigingen aangebracht zodat het spel in de klas te spelen is:

- Het spel wordt gespeeld met drie teams in plaats van drie spelers.
- De teams krijgen per vraag steeds een aantal seconden de tijd om te antwoorden. Als de tijd op is gaat de beurt naar het volgende team. In het tv-programma heeft iedere speler een eigen klok die afloopt.
- Er worden vier rondes gespeeld in plaats van vijf. En er is geen finale.

HANDLEIDING

1. Introduceer de quiz door de leerlingen te vragen of zij het televisieprogramma 'de slimste mens' kennen. Laat eventueel een fragmentje zien en leg kort uit hoe het werkt.
2. U speelt zelf de quizmaster. Vraag 2 leerlingen om u te assisteren:
 - a. Eén leerling mag de score bijhouden
 - b. Eén leerling mag de tijd bijhouden met een stopwatch.
3. Verdeel de rest van de klas in 3 groepen.
4. Laat iedere groep een teamnaam bedenken.
5. Laat de leerling die de score bijhoudt een scoreformulier maken op het schoolbord.
6. Geef de leerling die de tijd bijhoudt een stopwatch of telefoon met stopwatchfunctie.
7. Leg uit dat het spel in 4 rondes gespeeld wordt.
8. Begin met ronde 1.

RONDE 1: 3-6-9

- In deze ronde worden 15 open vragen gesteld. Per vraag krijgt een team 10 seconden bedenktijd. Ze morgen daarna slechts één antwoord noemen.
 - Is dit antwoord goed? Dan mogen ze verder met de volgende vraag.
 - Is dit antwoord fout? Dan mag het volgende team het antwoord geven.
 - Weer fout? Dan is het volgende team aan de beurt. Als geen van de teams het juiste antwoord weet, dan geeft de quizmaster de oplossing.
 - **Iedere derde vraag levert 10 punten op** voor het team dat het goede antwoord geeft. Dit betreft dus vraag 3, 6, 9, 12 en 15.
9. Ga verder met ronde 2.

RONDE 2: OPEN DEUR

- Dit is een associatieopdracht, dus de leerlingen in de teams mogen meerdere antwoorden geven. Ze hoeven niet te overleggen. Het kan zijn dat ze goed aan het associëren zijn, maar toch niet op de juiste antwoorden komen.
 - In deze ronde krijgen de drie teams ieder om de beurt een vraag met een foto. De vraag is altijd 'Wat weet je over?'
 - In deze ronde krijgt een team 20 seconden de tijd om antwoorden te geven. We zijn op zoek naar 4 goede antwoorden. **Elk goed antwoord levert 20 punten op.**
 - Zijn niet alle antwoorden geraden? Dan mag het team met de minste punten het nog 10 seconden proberen.
 - Zijn daarna nog steeds niet alle antwoorden geraden? Dan mag het derde team het nog 10 seconden proberen.
10. Ga verder met ronde 3.

RONDE 3: PUZZEL

- In deze ronde krijgen de teams 12 woorden te zien waarin drie verbanden verscholen zitten. Er horen dus telkens vier woorden bij elkaar. Let op: deze ronde begint met een oefenpuzzel, zodat de leerlingen die het spel niet kennen weten wat er van hen verwacht wordt.
- Het team met de laagste score mag bij deze ronde beginnen. **Ieder gevonden verband levert 20 punten op.** Een team krijgt 20 seconden de tijd om de puzzel op te lossen.
 - Lukt het niet om alle verbanden te vinden? Dan krijgen de andere teams nog een kans. Zij krijgen echter geen bedenktijd meer en moeten direct het antwoord geven.

11. Ga verder met ronde 4.

RONDE 4: GALERIJ

- Ieder team krijgt vijf foto's te zien waarvan ze moeten opnoemen wie er op staan. De reeks afbeeldingen hebben een gezamenlijk thema.
 - Het team met de laagste score mag als eerste proberen. **Ieder goed antwoord levert 10 punten op.**
 - Heeft een team niet alle foto's herkend? Dan mogen de andere teams de reeks proberen aan te vullen, maar zij krijgen de foto's niet meer te zien.
12. Na ronde 4 is het spel afgelopen. Tel de scores van de teams op en roep een winnaar uit.

QUIZVRAGEN EN ANTWOORDEN

RONDE 1: 3–6–9

1. Welke politieke stroming vindt dat de overheid zich niet te veel moet bemoeien met de burger? [Liberalisme]
2. Welke koning ondertekende de grondwetswijziging van Thorbecke? [Willem II]
3. **Sinds 1848 wordt de Tweede Kamer door het volk gekozen. Door wie werd de Tweede Kamer voor 1848 gekozen? [De Provinciale Staten] (10 punten)**
4. Hoe heette de eerste politieke partij van Nederland, die in 1879 werd opgericht? [ARP]
5. Welke politieke partij staat bekend om haar strijd voor het Algemeen Kiesrecht? [SDAP]
6. **In welk jaar werd het algemeen mannenkiesrecht ingevoerd? [1917] (10 punten)**
7. In 1917 werd ook het kiesstelsel aangepast. Welk stelsel kwam er in de plaats van het districtenstelsel? [Stelsel van evenredige vertegenwoordiging]
8. Welke politieke stroming werd na de invoering van het algemeen kiesrecht het grootst in de Tweede Kamer? [De confessionelen]
9. **Wie leidde in 1918 de mislukte revolutiepoging in Nederland? [Pieter Jelles Troelstra] (10 punten)**
10. Welke premier voerde na de Tweede Wereldoorlog de Algemene Ouderdomswet in? [Willem Drees]
11. Vanaf de jaren '60 stemden steeds minder kiezers automatisch op de partij die hoorde bij hun zuil. Hoe noemen we deze verandering? [Ontzuiling]
12. **Wat wordt er bedoeld met 'rooms-rode coalitie'? [De samenwerking tussen de katholieken en sociaaldemocraten] (10 punten)**
13. Noem 3 confessionele partijen (uit verleden en/of heden) [CDA, SGP, CU, ARP, CHU, RKSP, KVP e.a.]
14. Hoe noemen we het versterken van tegenstellingen tussen partijen? [Polarisatie]
15. **Welke hedendaagse partij is in 1990 ontstaan uit CPN, EVP, PPR en PSP? [GroenLinks] (10 punten)**

RONDE 2: OPEN DEUR

Wat weet je van Johan Rudolf Thorbecke?

Minister van Binnenlandse zaken (20 punten)
1848 (20 punten)
Liberaal (20 punten)
Grondwetswijziging (20 punten)

Wat weet je van het algemeen kiesrecht voor vrouwen?

1917 passief kiesrecht (20 punten)
1919 actief kiesrecht (20 punten)
Suze Groeneweg (20 punten)
Aletta Jacobs (20 punten)

Wat weet je over de Pacificatie van 1917?

Schoolstrijd (20 punten)
Algemeen Kiesrecht (20 punten)
Bijzonder onderwijs (20 punten)
Compromis (20 punten)

RONDE 3: PUZZEL

Oefenpuzzel

Kleuren
Geel, blauw, groen, rood
Politieke Partijen
VVD, PVV, CDA, SP
Koningsdag
Vrijmarkt, 27 april, verjaardag Willem-Alexander, Oranje

Puzzel 1

Zuilen (20 punten)
Liberalen, Socialisten, Katholieken, Protestanten
Feminisme (20 punten)
Aletta Jacobs, Vrouwenkiesrecht, Wilhelmina Drucker, vrouwenemancipatie
Grondwetswijziging (20 punten)
Thorbecke, Willem II, 1848, Van conservatief naar liberaal

Puzzel 2

Kiesrecht (20 punten)
Vrouwen, Census, Algemeen, Passief
Ideologie (20 punten)
Communisme, Liberalisme, Socialisme, Conservatisme
Eerste en Tweede Kamer (20 pt.)
Staten-Generaal, Parlement, Volksvertegenwoordiging, Tweekamerstelsel

Puzzel 3

Liberalisme (20 punten)
Adam Smith, Individu, Vrijheid, tegen almachtige staat
Koningen (20 punten)
Willem I, Willem II, Willem III, Willem-Alexander
1917 (20 punten)
Algemeen Kiesrecht, Schoolstrijd, grondwetswijziging, Stelsel van evenredige vertegenwoordiging.

RONDE 4: GALERIJ

Galerij 1 – Historische figuren

Johan Rudolf Thorbecke (10 punten)
Abraham Kuypers (10 punten)
Aletta Jacobs (10 punten)
Suze Groeneweg (10 punten)
Domela Nieuwenhuis (10 punten)

Galerij 2 – Koningen en koninginnen

Willem I (10 punten)
Wilhelmina (10 punten)
Willem II (10 punten)
Emma (10 punten)
Willem III (10 punten)

Galerij 3 – Premiers

Willem Drees (10 punten)
Wim Kok (10 punten)
Dries van Agt (10 punten)
Joop den Uyl (10 punten)
Ruud Lubbers (10 punten)

Zijn de foto's voor leerlingen lastig te herkennen? Dan kunt u er voor kiezen om bij iedere foto een hint te geven:

Galerij 1 – Historische figuren

Johan Rudolf Thorbecke (10 punten)

Wordt gezien als ontwerper van de Grondwet van 1848.

Abraham Kuypers (10 punten)

Oprichter van de ARP.

Aletta Jacobs (10 punten)

Streed voor het vrouwenkiesrecht, eerste vrouwelijke arts.

Suze Groeneweg (10 punten)

Eerste vrouw in de Tweede Kamer.

Domela Nieuwenhuis (10 punten)

Een van de grondleggers van de socialistische beweging in Nederland.

Galerij 2 – Koningen en koninginnen

Willem I (10 punten)

Zoon van de gevluchte stadhouder Willem V.

Wilhelmina (10 punten)

Was 50 jaar koningin van Nederland.

Willem II (10 punten)

Ondertekende de grondwet van 1848.

Emma (10 punten)

Was regentes totdat haar dochter oud genoeg was om koningin te worden.

Willem III (10 punten)

Had als bijnaam 'koning gorilla'.

Galerij 3 – Premiers

Willem Drees (10 punten)

Voerde de AOW in.

Wim Kok (10 punten)

Minister-president tijdens de 'paarse' kabinetten.

Dries van Agt (10 punten)

Was van 1977 t/m 1982 minister-president namens het CDA.

Joop den Uyl (10 punten)

PvdA-premier van 1973 t/m 1977.

Ruud Lubbers (10 punten)

Was de jongste en langstzittende premier van Nederland.